

Beleidsplan

2020 – 2025

Protestantse Kerk

Protestantse gemeente te
Terneuzen

Beleidsplan Protestantse gemeente te Terneuzen (PGT)

In dit beleidsplan wordt aangegeven wat wij als gemeente willen bereiken en waar we de komende jaren aandacht aan willen besteden. Daarnaast wordt iets duidelijk van een visie op de toekomst. Wij willen keuzes maken en standpunten innemen. Voorts is een beleidsplan belangrijk om elk jaar het gedane werk binnen de gemeente te evalueren

In dit algemene beleidsplan wordt de algemene lijn uitgezet, en dit wordt door de verschillende geledingen verder uitgewerkt in hun deel. Deze delen zijn de diaconie, ZWO, jeugd, Wijkgemeente De Ontmoeting en wijkgemeente van bijzonder aard Elim.

Inhoudsopgave

1. DE VISIE VAN DE PROTESTANTSE GEMEENTE TE TERNEUZEN	4
2. ALGEMENE INFORMATIE	4
2.1 Korte historie	4
2.2 Leden en financiën	4
2.3 Gemeente werk	4
3. STRUCTUUR	6
3.1 Algemeen	6
3.2 Wijkgemeente van bijzondere aard Elim	6
3.3 Wijkgemeente De Ontmoeting	6
3.5 Visie op samenwerking van de professionele krachten	6
4. ASPECTEN VAN GEMEENTE ZIJN	8
4.1 Gemeenschap	8
4.1.1 Waar willen we voor staan?	8
4.1.2 Vrijwilligers	8
4.2 Vieren	9
4.3 Gemeente zijn in tijden van krimp.	10
5. PASTORAAT	11
6. VORMING EN TOERUSTING	19
6.1 Visie	19
6.2 Huidige stand van zaken	19
6.3 Doelen en Aandachtspunten	19
7. ZENDING, WERELDDIAKONAAAT EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	21
8. DIACONIE	22
Kerstactie Kanaalzone	24
9. COLLEGE van KERKRENTMEESTERS	28
9.1 Opdracht	28
9.2 Het realiseren van deze opdracht.	28
9.2.1 Verwerving van geldmiddelen	28
9.2.2 Beheer van de financiële middelen	28
9.2.3 Werkgever	29
9.2.4 Beheer gebouwen	29
9.2.5 Beheer archieven	30
9.2.6 Bijhouden ledenregister	30
9.2.7 Onderhoud	30
10 Jeugd	31
10.1 Inleiding	31
10.2 Visie op de kernwoorden	32
10.2.1 Visie PGT en JOP Terneuzen	33

1. DE VISIE VAN DE PROTESTANTSE GEMEENTE TE TERNEUZEN

De protestantse gemeente te Terneuzen heeft als visie:

Wij, de Protestantse Gemeente Terneuzen (PGT), stimuleren elkaar (jong en oud) om in de maatschappij als christenen dienstbaar te zijn.

Vanuit onze Bron zoeken wij, als gastvrije gemeente, doelgericht naar veelkleurige manieren om het evangelie eigentijds vorm te geven

2. ALGEMENE INFORMATIE

2.1 Korte historie

Bij de fusie op 31 dec 2009 zijn 3 wijkgemeenten gevormd. Noord, Zuid en, als wijkgemeente van bijzondere aard, Elim. Geleidelijk zijn daarna activiteiten met elkaar in overeenstemming gebracht voor zover dat wenselijk was. In 2017 is de Opstandingskerk gesloten en zijn Noord en Zuid samengevoegd tot 1 wijkgemeente en is er gekozen voor de naam de Ontmoeting.

2.2.Leden en financiën

- Aantal leden: ongeveer 2750 (doopleden en belijdende leden in december 2018)
- Een groot gedeelte hiervan (ongeveer de helft) is niet actief bij de gemeente betrokken.
- Er zijn relatief veel 70+ ouderen (ongeveer 600 adressen).
- Zo'n 250 tot 400 leden bezoekt met enige regelmaat de zondagse erediensten.
- De jaarlijkse opbrengst van de Actie Kerkbalans zakt jaarlijks met 1 à 2% en houdt gelijke tred met de daling van het aantal leden.
- De daling van het aantal leden van onze kerk is met ongeveer 2–4% per jaar sterker dan die van de landelijke PKN (1 à 2 % per jaar)
- De gemeente heeft vooralsnog te maken met een gezonde financiële situatie maar heeft wel te maken met een begrotingstekort. Door flinke financiële maatregelen in de personele sfeer en de verkoop van een kerkgebouw blijft het tekort beheersbaar.

2.3 Gemeente werk

- Gemeentewerk is voor het grootste deel vrijwilligerswerk.
- Er zijn in 2019 2 voltijds wijkpredikanten en 1 deeltijds jeugdwerker. Eén predikant gaat in 2020 met emeritaat en zal dan niet vervangen worden. Afhankelijk van de financiële situatie zal gekeken worden naar de mogelijkheden van aanvullingen in de personele bezetting die in kunnen staan voor het pastoraat

- Er is één betaalde administrateur (66%)
- De kerk vergrijsst en ontgroent.
- Veel werk rust op de schouders van enkelen. Uitbreiding van het aantal vrijwilligers vereist continue aandacht.
- Er is een roep om kerkelijke vernieuwing, om de jeugd en randkerkelijken te behouden of terug te winnen voor de kerk. Op diverse manieren proberen we hier antwoord op te geven, zoals gebruik van het nieuwe liedboek en liederen van andere bronnen en bundels, gesprek over andere bewoording van "Het Onze Vader", kerkdiensten via internet, openstaan voor nieuwe initiatieven vanuit de gemeente.
- Vele niet actief betrokken gemeenteleden zijn zoekend.

3. STRUCTUUR

3.1 Algemeen

- De gemeente is opgedeeld in twee wijken, waarvan één wijk van bijzondere aard.
-
- Er zijn twee kerkgebouwen, waar erediensten worden gehouden: De Goede Herderkerk (wijkgemeente de Ontmoeting) en Elim (bijzondere aard).
- Er is één algemene kerkenraad.
- De twee wijken hebben een eigen wijkkerkenraad.
- Er zijn twee colleges die met een eigen verantwoordelijkheid werken in opdracht van de kerkenraad: het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters.
- Taakgroepen werken voor de hele wijkgemeente "De Ontmoeting".
- Wijkgemeente Elim heeft een eigen structuur van ondersteunende commissies en werkgroepen. .
- Daarnaast zijn er vele andere werkgroepen en commissies, die met pastoraat, eredienst, jeugdwerk, publiciteit of andere zaken hebben te maken.

3.2 Wijkgemeente van bijzondere aard Elim

De hervormde wijkgemeente Elim is een wijk van bijzondere aard binnen de Protestantse Gemeente Terneuzen van hervormd/gereformeerde signatuur. Wijk Elim heeft een eigen plaatselijke regeling en beleidsplan en is onderdeel van de Protestantse gemeente te Terneuzen. De wijkgemeente Elim stelt een eigen begroting en jaarrekening op. Wijkgemeente Elim kerkt in de Elimkerk.

3.3 Wijkgemeente De Ontmoeting

Wijkgemeente De Ontmoeting telt 2750 leden en 1830 pastorale eenheden. De wijk is verdeeld in 12, voor iedereen herkenbare secties. Deze secties zijn gevormd conform de wijkindeling van de burgerlijke Gemeente Terneuzen: Binnenstad/Java, Noordpolder, Serlippens, Othene, Lievenspolder en Buitengebied Triniteit, Zuidpolder/Zuiderpark, Oude Vaart, Oudelandsehoeve, Kastpolder en Zeldenrust.

3.5 Visie op samenwerking van de professionele krachten

Pastoraal zijn de secties verdeeld over de predikanten. Elke professionele kracht is volledig verantwoordelijk voor alle pastorale taken in zijn/haar eigen secties. Overleg van de professionele krachten vindt plaats in het werkteam van predikanten en kerkelijk werker

Hier wordt gesproken over alle voorkomende werkzaamheden en hoe deze verdeeld zullen worden tussen de professionele krachten. Te denken valt aan verdeling preekbeurten en de bijzondere diensten zoals avondmaal en doopdiensten, invulling van de levels, begeleiding kindernevendienst, verdeling van gespreks- en bijbelgroepen, enzovoort
De professionele krachten zullen verantwoording afleggen in de wijkkerkenraad.

4. ASPECTEN VAN GEMEENTE ZIJN

4.1 Gemeenschap

4.1.1 Waar willen we voor staan?

- Een open gemeenschap: de kerk als geestelijk huis en als geestelijke werkplaats voor bidden en werken.
- Een gastvrije en uitnodigende gemeente zowel voor de leden, betrokken of aan de rand, als voor de bredere Terneuzense samenleving.
- Openheid voor verschillende vormen van kerkzijn (vespers in 40 dagentijd, kindernevendienst, tienerkerk, aangepaste gezinsdiensten, jeugddiensten, jazzdienst, pioniersplekken, zangdiensten met oude liederen, vespers in de Grote kerk.etc.).
- Ruimte voor initiatief
- Eenheid in alle verscheidenheid. Variatie in de eredienst. Dit proberen we te bereiken op verschillende manieren, o.a. bij het uitnodigen van voorgangers als gastpredikant, voorbereiden van diensten met diverse gemeenteleden/groepen.
- Werken aan een goede sfeer in de gemeente.
- Diaconaal en Missionair richten we ons naar binnen en naar buiten.
- Investeren in de oecumene met andere kerken.
- Stimuleren dat verschillende vormen van kerk zijn gewoon naast elkaar kunnen staan. Dit geldt ook voor pastoraat, liturgie enz.

4.1.2 Vrijwilligers

Het vrijwilligerswerk heeft twee kanten. Vrijwilligers leveren een waardevolle bijdrage aan het kerkenwerk en de kerkelijke gemeenschap. Maar ook betrekken we hierdoor mensen bij de kerkelijke gemeenschap.

Er zijn veel vrijwilligers, die zich met hart en ziel inzetten.

De PGT respecteert en waardeert de vrijwilligers en maakt dankbaar gebruik van de inzet van aanwezig talent binnen de gemeente.

We zoeken voor mensen vrijwilligerswerk dat aansluit bij hun talenten

We waken ervoor dat te veel werk komt op de schouders van enkelen. Voor sommige taken zijn moeilijk vrijwilligers te vinden, waardoor het werk voor de mensen die wel iets doen zwaarder wordt. We hebben hier blijvende aandacht voor en zijn steeds opzoek naar mensen die met hun talenten ingezet willen worden.

We streven naar een kerkelijke gemeenschap, waarin mensen van alle leeftijden betrokken zijn met elkaar.

Vrijwilligers worden als volwaardige gesprekspartners bij de ontwikkelingen van de PGT betrokken.

Als er voor bepaalde activiteiten geen vrijwilligers meer worden gevonden of geen opvolgers zijn, dan kan het zijn dat die bepaalde activiteit stopt.

Het vervullen van de benodigde ambten in de kerkenraad en secties is een continue zorg. Al jaren is de Protestantse Kerk in Terneuzen niet geheel in staat om voldoende mensen te mobiliseren om met name de pastorale functies te vervullen.

Samen met de diverse taakgroepen moeten we kijken naar een andere invulling van ambten die als minder belastend wordt ervaren. Speciale aandacht hierbij voor de groep tot 50 jaar. Deze zijn nu minder vertegenwoordigd in de kerkenraden. Er zijn wel voldoende mensen die iets willen doen voor en in het kerkenwerk, maar niet het ambtsdragerschap ambiëren. Eén van de veel gehoorde redenen om dit werk niet te willen doen is dat men de taak te zwaar vindt, slecht te combineren is met werk en dat men er te lang aan vast zit (4 jaar). Hierdoor is het zaak dat de wijkkerkenraad nadenkt over alternatieve takenpakketten die makkelijker in te vullen zijn en verdeeld kunnen worden over meerdere personen. Bij het benaderen van mensen voor het ambt zal ook de zittingsduur aan de orde komen, om te zien of dit een belemmering is. Alternatieven die de taken van ambtsdragers kunnen verlichten zijn daarnaast bijvoorbeeld:

- Gebruikmaken van “Buitengewone” Ouderlingen die alleen dienst doen tijdens bijzondere diensten op werkdagen. (Bijvoorbeeld: Contact- en voormalig ouderlingen)
- Benoemen van een Ouderling met een speciale opdracht. (Bijvoorbeeld scriba, voorzitter, alleen aandacht voor een bepaalde sectie)

Hier wordt ook al wel gebruik van gemaakt, maar kan nog meer ingezet worden.

Een andere zorg is het gebrek aan kerkenraadsleden in de leeftijdsgroep 50-. Natuurlijk zijn er wel enkele ambtsdragers in deze leeftijdsgroep maar het zijn er weinig. De kerkenraden worden op dit moment vooral gevormd door 60+-ers. Gezien de grote veranderingen die de komende jaren aanstaande zijn, zou het goed zijn dat de groep mensen die de gevolgen van deze veranderingen zullen moeten ondergaan de beslissingen hierover nemen. Bij het zoeken naar nieuwe ambtsdragers wordt er nadrukkelijk gekeken en in gesprek gegaan met deze leeftijdsgroep van 50-

4.2 Vieren

Vieren is: samen zingen, bidden en belijden, dienst van het Woord, viering van de sacramenten.

Welke leidraad hebben we bij het vieren?

- Erediensten vinden plaats in de driebeschikbare kerken: Grote Kerk, de Goede Herderkerk en Eli
- Naast de erediensten kunnen er andere vormen van vieringen zijn, zoals vespers, zangdiensten, experimentele bijeenkomsten.
- Bij de diverse vieringen is er ruimte voor betrokkenheid van gemeenteleden.
- Tijdens de dienst komen de werken van barmhartigheid aan bod: inzameling van de gaven en voorbeden.
- Er is openheid om op verschillende wijzen te vieren.
- De kerkgroepen hebben grote vrijheid in de vormgeving van de diensten. Dit geldt ook t.a.v. hoogtijdagen.
- Er wordt rekening gehouden met het kerkelijk jaar en het karakter van de verschillende periodes, zoals de advent- en de veertigdagentijd.

- Als regel wordt het oecumenisch leesrooster van de Raad van Kerken gevolgd. Er blijft de vrijheid om van het rooster af te wijken.

Eindverantwoordelijke voor de diensten blijft de kerkenraad. Deze stimuleert initiatieven.

4.3 Gemeente zijn in tijden van krimp.

Al jaren is er een landelijke tendens van krimp van de kerkelijke gemeente. Deze tendens gaat niet aan de gemeente van Terneuzen voorbij. We zien een teruggang van ingeschreven gemeenteleden, actieve gemeenteleden en van de financiën. Zoals blijkt uit andere delen van dit beleidsplan wordt er van alles aan gedaan om deze tendens tot stilstand te brengen of zelfs om te buigen in een groei. Toch zullen we er rekening mee moeten houden dat de tendens van krimp zich voortzet en ons voor bereiden wat dit betekent voor de gemeente te Terneuzen.

5. PASTORAAT

Visie:

“Omzien naar elkaar in Christus’ Naam.”

Naar Johannes 13: 34 en 35. Ik geef jullie en nieuw gebod: heb elkaar lief. Zoals ik jullie heb liefgehad, zo moeten jullie elkaar liefhebben. Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn.

Kernwoorden: betrokken, liefdevol, meelevend.

Missie:

Pastoraat is dienst aan mensen met het oog op de zingeving van hun leven in het perspectief van het Rijk Gods.

We onderscheiden:

Zielzorg op de hoogte-en dieptepunten van het leven.

Omzien naar elkaar in contacten en het maken van verbindingen tussen gemeenteleden.

Omzien naar elkaar binnen en buiten de gemeente.

In de Kerkorde van de Protestantse Kerk staat het pastoraat als volgt omschreven:

“De gemeente volbrengt haar pastorale taak in de herderlijke zorg aan de leden en anderen die deze zorg behoeven, opdat zij elkaar opbouwen in geloof, hoop en liefde.”

Plaats binnen de Protestantse Gemeente te Terneuzen:

Er zijn twee wijkgemeentes: Ontmoeting en Elim.

Elim voert haar eigen pastorale taak uit met eigen financiële middelen.

Wijkgemeente De Ontmoeting is ingedeeld in 9 **secties** die in grote lijnen de indeling van de burgerlijke gemeente Terneuzen volgen:

Othene

Serlippers

Noordpolder

Binnenstad/Java

Lievenspolder/Triniteit

Zuidpolder/Zuiderpark/Oude Vaart

Oudelandse Hoeve

Zeldenrust

Katspolder

Seniorenpastoraat

Jeugdpastoraat

Organisatie van het pastoraat:

Het pastorale team bestaat uit 2 predikanten, één kerkelijk werker voor de jeugd, een aantal ouderlingen die lid zijn van de kerkenraad, waaronder 2 jeugdouderlingen, een aantal coördinatoren, waarvan sommigen ook ouderling zijn, en enkele pastorale medewerkers die geen lid zijn van de kerkenraad.

De **secties**.

Iedere sectie heeft een sectieteam, dat idealiter bestaat uit een coördinator, een bezoekerouderling (of pastorale medewerker), een diaken en een aantal contactpersonen.

Helaas zijn in een aantal secties vacatures. Zie overzicht op bijlage 1.

Bij iedere sectie en ouderencluster hoort een van de predikanten als eerst aanspreekbare persoon voor pastorale zorg.

Ds. Smeets verzorgt het pastoraat in de secties *Serlippens, Othene, Oudelandse Hoeve, Katspolder, Zeldenrust + buitengebied* en in de clusters *De Blide met Rodenbach en Maria van Artois, Ter Schorre en Maxima*.

Ds. Peene verzorgt het pastoraat in de secties *Java/Binnenstad, Noordpolder, Triniteit/ Lievenspolder, Zuidpolder/Zuiderpark/Oude Vaart*, en in de clusters *Bachtendieke met Kerkepad en Ferdinand Bolstraat, de Vesteflats en Cavalier, Javahof en Martinus Eijkehof*.

De **predikanten** doen individueel pastoraat in de vorm van huisbezoeken en bezoek in zieken- en verzorgingshuizen bij ziekte, rond geboorte en doop, rond overlijden en andere bijzondere omstandigheden.

Verder doen zij huisbezoek naar eigen inzicht, op verzoek van gemeenteleden zelf, of van pastorale of diaconale medewerkers.

Verder is er groepspastoraat in de vorm van gespreksgroepen, zoals bijbelgesprekkring, jongerenkring, groothuisbezoeken, enz.

De **kerkelijk werker** heeft als aandachtsgebieden jeugd en gezin. Zij regelt het pastoraat onder jongeren, en organiseert kringen rond jonge gezinnen, doopouders, Alpha cursus, enz.

De **coördinator** overlegt met de bezoekerouderling en de diaken over het werk in de sectie.

Hij organiseert een aantal malen per jaar een bijeenkomst met de contactpersonen in de sectie. Hij/zij organiseert soms een groothuisbezoek of andere bijeenkomst binnen de sectie. Als de coördinator ook ouderling is, bezoekt hij/zij de kerkenraadsvergaderingen.

De **bezoekerouderling** (of pastoraal medewerker) bezoekt de gemeenteleden in de sectie als zij daarom vragen, als er bijzondere omstandigheden zijn, op verzoek van de predikant of een contactpersoon, of op eigen initiatief. Hij/zij bezoekt de kerkenraadsvergaderingen.

De taken van de **diaken** staan vermeld in het Beleidsplan Diaconie.

De **contactpersonen** hebben ieder een aantal adressen bij hen in de buurt, waarmee ze contact onderhouden, bijvoorbeeld door het bezorgen van informatie vanuit de sectie, de kerst- en de paasgroet, e.d. Verder brengen zij een bezoekje met een attentie bij bijzondere gelegenheden. Ook doen veel contactpersonen mee aan Kerkbalans.

Zie bijlage 2. **Afspraken Pastoraat oktober 2019**.

Seniorenpastoraat.

De werkzaamheden binnen deze sectie worden vormgegeven door een ouderling en diaken, die samen met een groep vrijwilligers de ouderen van 75+ in de clusters bezoeken.

Het betreft: de 3 Veste flats en de Cavalier aan het Oostelijk Bolwerk, Martinus Eijkehof, Javahof, Bachtendieke met Kerkepad en de Ferdinand Bolstraat, de Blide met Rodenbach en Maria van Artois, Ter Schorre, en Maxima.

Jeugdpastoraat.

Het pastoraat binnen deze sectie richt zich op jongeren en jonge gezinnen. Er wordt op dit gebied samengewerkt met andere kerken, ook in de omliggende plaatsen. Zie verder het Beleidsplan Jeugd.

Taken ouderlingen rond de kerkdienst:

Er zijn twee ouderlingen aanwezig volgens rooster.

Ouderling 1 doet het consistoriegebed. Hij/zij ondertekent met de predikant de kaarten voor de bloemengroet. Bij binnenkomst van de kerkzaal kijkt hij/zij in het voorbedenboek en geeft dit aan de predikant als er voorbeden zijn voor die zondag. Na het eerste lied gaat hij samen met de predikant het podium op en geeft de predikant een handdruk. Na de zegen geeft hij de predikant weer een handdruk. Na de dienst staat hij/zij met de predikant bij de buitendeur om de bezoekers van de kerkdienst een goede zondag te wensen.

Ouderling 2 maakt de mededelingen en leest die bij binnenkomst aan de gemeente voor.

In geval de predikant zelf de mededelingen maakt, kan de ouderling hiervan gebruik maken.

Bij **begravenissen/crematies** wordt de dienstdoende voorganger bijgestaan door een ouderling. Gebruikelijk is dat hij/zij het consistoriegebed doet.

Zie ook **Handboek voor Ambtsdragers**.

Taakgroep Pastoraat.

De taakgroep wordt gevormd door de voorzitter ouderling, de predikanten, de jongerenwerker, de sectieouderlingen en de pastorale medewerkers.

De coördinatoren, die geen ouderling zijn, kunnen de vergaderingen van de taakgroep bijwonen of kiezen ervoor middels de agenda en de notulen op de hoogte te blijven.

De taakgroep vergadert eenmaal per 2 maanden. De voorzitter maakt de agenda en stuurt die een week van te voren naar de leden met de vraag of er nog aanvullingen nodig zijn.

De notulen worden bij toerbeurt gemaakt, waarbij zorgvuldig wordt omgegaan met gegevens over personen.

In de vergaderingen worden allerlei gezamenlijke vragen op pastoraal gebied besproken en worden ervaringen in het pastorale werk uitgewisseld.

Mantelzorg.

Samen met de diaconie wordt in en rond een eredienst in november aandacht besteed aan de mantelzorgers in onze gemeente. Na afloop brengen gemeenteleden een bloemetje bij de mantelzorgers thuis.

Omzien naar elkaar.

Om te zorgen dat ouderen van boven de 80, die nog thuis wonen, betrokken blijven bij de kerk, is er in 2018 een project gestart waarbij deze mensen regelmatig een bezoekje krijgen namens de kerk van een vaste bezoeker/bezoekster. Veelal betreft het hier alleenstaanden, maar ook oudere echtparen kunnen hiervoor in aanmerking komen.

Koffiemorgens

Op vrijdagmorgen om de 14 dagen is er gelegenheid om elkaar te zien en te spreken bij de koffie. Dit is afwisselend in de Goede Herderkerk en in Elim.

Kerk & Keuken

Driemaal per maand is er gelegenheid voor alleenstaanden om samen met anderen te eten in de Goede Herderkerk. Er zijn 3 kookploegen, die op hun beurt voor een maaltijd zorgen. Een goede mix van Pastoraat en Diaconaat.

Platform Kerken Gemeente Terneuzen.

Vanuit de Taakgroep Pastoraat is er een afvaardiging naar de jaarlijkse bijeenkomst van dit Platform.

Toekomstvisie.

We streven naar het realiseren van de volgende plannen:

We gaan verder met ontwikkeling op het gebied van visie en beleid. Gezien het grote aantal vacatures (zie bijlage 1) is het de vraag of we op deze manier verder kunnen gaan in het pastoraat. In ieder geval moet er in iedere sectie een coördinator komen.

We streven ernaar om in iedere sectie een ambtsdrager te hebben, zodat er vanuit iedere sectie een vertegenwoordiger is in de kerkenraad.

We blijven zoeken naar voldoende contactpersonen, liefst 1 contactpersoon per 10 tot 15 adressen.

We vinden het belangrijk dat er 3 x per jaar iets rondgebracht kan worden door de contactpersonen.

In september een activiteitenagenda

In december een kerstgroet

In maart/april een paasgroet

We proberen ieder jaar iets te organiseren in iedere sectie waarbij gemeenteleden elkaar kunnen ontmoeten, zoals een groothuisbezoek, een filmavond, het maken van kerststukjes, enz.

Omdat mensen vaak wel willen helpen bij korte projecten zoals rond de startdienst, lijkt het zinvol om meer met projecten te werken.

We blijven zoeken naar uitbreiding van de bezoekers in het kader van Omzien naar elkaar.

Er zijn al contacten op het gebied van pastoraal omzien en meedenken met onze buurgemeenten binnen de Ring en het Samenwerkingsverband (*Hoek, Sas van Gent, Sluiskil, de Oosthoek en Terneuzen*). Hier gaan we graag mee verder.

Jaarlijkse evaluatie.

Eenmaal per jaar worden alle pastorale activiteiten geëvalueerd en waar nodig bijgesteld of geactualiseerd. Dit gebeurt in samenspraak met de Kerkenraad.

Bijlage 1

Overzicht huidige situatie.

sectie	Coördinator	bezoekouderling/ pastoraal medewerker	diaken
Othene	Chris de Vries	vacature	Wim van Soelen
Serlippens	Truus Rijke	vacature	Marjan Schol
Noordpolder	Els Smeets	Jenta Berends	Marjan Schol
Binnenstad/Java	vacature	vacature	vacature
Lievenspolder/Triniteit	Yvonne Freeke	vacature	vacature
Zuidpolder/Zuiderpark/ Oude Vaart	Adrie Bareman	Sarie Haak Marian Wolfert	vacature
Oudelandse Hoeve	Thea Rijksen	Ab van Hoeve	Rianne Dreves
Zeldenrust/Buiten Gebied	Petra den Hollander	Albert Platteeuw	Ida Hangoor Marc Boone
Katspolder	Geert Dijkhuis	Dicky van der Waal van Dijk	Jannie Pelle
Seniorenpastoraat	Judi van Dixhoorn	Judi van Dixhoorn	Ina Ollebek
Jeugdpastoraat	Annemarie Koppelaar	Fieneke Vink	Heleen de Blaeij

Bijlage 2

Afspraken pastoraat oktober 2019

In het pastoraal netwerk wordt gewerkt met de professionele krachten, de coördinatoren van de secties, de bezoekerouderlingen en de contactpersonen. De contactpersonen kunnen met vragen en opmerkingen altijd terecht bij de ouderling(en) van hun sectie.

Wat doen de contactpersonen?

Welkom heten van nieuwgekomenen in de sectie. De coördinator van de sectie geeft de nieuwgekomenen door.

Rondbrengen van uitnodigingen, kerst- en paasgroet, e.d.

Attentie en bezoeken brengen bij speciale gelegenheden, zoals geboorte, (huwelijks)jubileum, kroonjarigen vanaf 80 jaar, e.d.

Op eigen initiatief een bezoekje brengen als je denkt dat mensen daar behoefte aan hebben.

Indien zij dat zelf willen, kunnen contactpersonen ook ingeschakeld worden bij de actie Kerkbalans en/of het verjaardagsfonds.

Wat neem je mee naar nieuwgekomenen?

Brief Pastoraal Netwerk met verwijzing naar website.

Een Kerk-wijzer.

Een Activiteitenagenda.

Een nummer van Samen Leven en/of van Kerk in Beeld, indien voorradig.

Folders jeugdwerk als er kinderen zijn.

Eventueel een bloemetje of plantje

Bij geboorte

De contactpersoon brengt een bezoekje met een klein presentje, zoals een prentenboekje, een kindergebedenboekje of iets dergelijks.

Bij huwelijksjubilea (25, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75-jarig huwelijk)

Vermelding in kerkbladen indien gewenst. De coördinatoren van de secties vragen tijdig of vermelding in de kerkbladen gewenst is, en geven dit door aan de predikant.

Contactpersoon brengt bloemetje. (€ 7.50 tot € 10,-)

Verjaardagsbezoek kroonjaren ouderen (80, 85, 90, 95, etc.)

Alle kroonjarigen van 80 en ouder krijgen een boekje dat uitgegeven wordt door de PKN.

Regelmatig worden nieuwe boekjes aangeschaft. De coördinator van de sectie zorgt dat de betreffende contactpersoon een boekje heeft om mee te nemen naar het bezoek van de kroonjarige.

Bezoek ouderen buiten de kroonjaren.

De contactpersonen kunnen de ouderen boven de 80 buiten de kroonjaren feliciteren rond hun verjaardag en dan een mooie kaart of een kleinigheidje meenemen.

De kosten die contactpersonen maken, kunnen ze declareren bij hun sectie-ouderling.

Aandacht geven aan bijzondere omstandigheden.

Beleidsplan Protestantse gemeente te Terneuzen 2020-2025

Als op een adres bezoek gewenst is en contactpersonen kunnen/willen dat zelf niet doen, of als er sprake is van bijzondere situaties op dat adres dan kunnen zij dit doorgeven aan de ouderlingen en/of de diaken van hun sectie. Natuurlijk kan er ook een beroep gedaan worden op onze professionele krachten. Omdat ziekenhuisopnames niet meer automatisch doorgegeven worden, horen onze pastores dat ook graag.

Ds. J. H. Smeets, tel: 0115-614175, email: smeetsjh@zeelandnet.nl

Dr. W. Peene, tel: 0115-785387, email: w.peene@hetnet.nl

Als het jongeren betreft:

Jongerenwerker Mevr. Leontien Slabbekoorn-de Muijnck, tel: 06-20804451, email: terneuzenjop@gmail.com

N.B.

Voor inlichtingen over genoemde boekjes en attenties

Judi van Dixhoorn, tel: 0115-561644 email: fdixhoorn@zeelandnet.nl

Dicky van der Waal van Dijk, tel: 0115-618451 email: avdwvd@live.nl

6. VORMING EN TOERUSTING

6.1 Visie

Als uitgangspunt voor het werk van vorming en toerusting dient de bijbelse opdracht die onder andere verwoord wordt in Efeziërs 4 : 11 - 16. Deze brief schenkt ons een basis om als gemeente met elkaar te blijven leren en delen. Zo kunnen we elkaar toerusten tot dienstbetoon. Deze opdracht is niet eenmalig, maar geldt voor heel ons leven. De vraag naar de betekenis van God in ons leven is een vraag die een leven lang meegaat en elk gemeentelid, van jong tot oud, wordt als gelovige met deze vraag geconfronteerd. Elke keer opnieuw zullen wij moeten komen tot een belijdenis wie God voor ons wil zijn en hoe wij Hem ervaren. De gemeente is een lerende gemeente!

Elk gemeentelid is onderdeel van de ene gemeente van Christus. Voorop moet staan dat elke activiteit die opgezet wordt niet op zichzelf staat. Het werk binnen vorming en toerusting maakt onderdeel uit van het geheel van activiteiten binnen de gemeente, die het doel en de zin van gemeente-zijn dienen.

Bij de opzet van de activiteiten dient op de volgende punten te worden te worden gelet:

- Geestelijke opbouw door bezig te zijn met de Schriften.
- Bevordering van de onderlinge christelijke gemeenschap.
- Bevordering van betrokkenheid ten aanzien van onze verantwoordelijkheid tegenover de wereld.
- Stimuleren om actief deel te nemen aan het gemeentelven, omdat wij allemaal deel zijn van het ene lichaam.

6.2 Huidige stand van zaken

De verantwoordelijkheid van vorming en toerusting (aanbod, leiding) ligt volledig bij het werkteam. Duidelijk moet zijn dat vorming en toerusting zaak is van de hele gemeente. Als gelovigen vormen wij met elkaar de gemeente, de predikanten en kerkelijkwerkers maken daar onderdeel van uit. Activiteiten die georganiseerd zijn, worden soms matig bezocht en vaak door een 'vaste' groep gemeenteleden. Op dit moment concentreert zich het werk van vorming en toerusting o.a. rondom:

- basiscatechese kinderen via de levels 12, 14 , 17, 25
- geloofsopvoeding
- bijbelstudie
- leerkringen met diverse onderwerpen (ook GemeenteGroeiGroepen)
- ouderen gespreksgroepen
- startzondag
- Alpha-cursus

In de diverse deelplannen wordt verder ingegaan hoe deze vorming en toerusting gegeven wordt.

6.3 Doelen en Aandachtspunten

Er moeten meer gemeenteleden ingeschakeld worden; wij kunnen immers als gemeenteleden van elkaar leren en elkaar tot leraar en herder zijn. Hoe meer gemeenteleden ingeschakeld worden, des te meer divers zal het aanbod zijn.

Vorming en toerusting is niet alleen iets voor onze eigen gemeente, maar zal ook open moeten staan voor andere gelovigen andersgelovigen. Het geloofsgesprek gaat verder dan de muren van onze eigen gemeente. Er zal meer contact moeten zijn tussen de kerken onderling.

Het aanbod van vorming en toerusting moet tevens gericht zijn op onze opdracht als gemeente aan de wereld. Niet alleen persoonlijke geloofsopbouw van gemeenteleden dient centraal te staan, maar wij moeten ook de vraag stellen wat wij als kerk de wereld te bieden hebben. Evangelisatie, de bijbelse boodschap brengen buiten de muren van de kerk, is ook een opdracht aan ons; wat leert de wereld van ons en wij van de wereld?

Een andere aspect is dat van ontmoeting. Bij het kiezen van een nieuwe naam voor de samengevoegde wijken van Noord en Zuid werd gekozen voor wijkgemeente "de Ontmoeting". Op diverse manieren blijkt dat Ontmoeting een centraal thema is binnen onze gemeente. Het gaat dan om ontmoeting met "De Ander" en met "de andere". De ontmoeting kan heel divers zijn; van koffie drinken na de eredienst, gezamenlijke maaltijden tijdens bijvoorbeeld Kerk & Keuken tot gezamenlijke reizen naar b.v. Israël om zo van andere geloofsgemeenschappen te leren hoe God ons tegemoet wil komen in ons leven. Ontmoeting binnen de gemeente en nadrukkelijk ook met mensen van buiten onze gemeente. Ontmoeting over kerkmuren heen en ook buiten het kerkelijk erf. Ontmoeting in de regio, om elkaar te versterken en te ondersteunen. Ontmoeting tussen de verschillende leeftijdsfasen en generaties. Ontmoeting betekent ook dat je je openstelt voor die ander, dat je luistert naar die ander, en dat je iets te vertellen hebt aan die ander.

7. ZENDING, WERELDDIAKONAAT EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

In Terneuzen functioneert een ZWO-commissie (**Zending, Werelddiakonaat en Ontwikkelingssamenwerking**) waarvan Werelddiakonaat en Zending deel uitmaken. Er wordt samengewerkt met andere groepen binnen of buiten de gemeente. (denk aan Diaconie, Kindernevendienst en gemeentelijke secties)

De ZWO-commissie van Terneuzen is ingesteld door de Algemene Kerkenraad en werkt in opdracht van, onder verantwoordelijkheid van en in verantwoording aan de Kerkenraad. Zij heeft als taak de missionaire en diaconale opdracht elders in de wereld te vervullen. Zij komt tot goede afspraken met de diaconie over afstemming van de werkzaamheden.

Een van de ZWO-leden zal regelmatig de Diaconie-vergadering bezoeken om tot afstemming van activiteiten te komen en informatie met elkaar uit te wisselen.

Met opmerkingen [1]: Klopt dit nog?

De commissie rapporteert jaarlijks aan de kerkenraad.

De ZWO-voorzitter kan op uitnodiging van de kerkenraad verslag doen van de activiteiten van de commissie, en vragen beantwoorden die eventueel ontstaan na lezing van het jaarverslag. Ook van de ZWO-financiën wordt verslag gedaan en er vindt jaarlijks kascontrole plaats.

8. DIACONIE

Visie: “Doe wel en zie niet om”.

Afgeleid uit Lucas 9 vers 62. Niet bewonderen wat achter de rug is, maar aanpakken wat voor ons ligt. Onvoorwaardelijk, besluitvaardig, radicaal.

Missie:

Diaconie is afgeleid van Griekse woord diakonia dat dienst betekent. Dienstbaar zijn aan onze medemens, ver weg en dichtbij, binnen en buiten de kerkelijke gemeente. We baseren ons daarbij op de Bijbelse begrippen gerechtigheid, barmhartigheid en solidariteit en nemen het rentmeesterschap over deze aarde in onze opvatting en uitdraging mee.

Onze belangrijkste taak is om iets van Gods bedoelingen zichtbaar te maken in en aan de wereld. Aan deze diaconale opdracht geeft de kerkelijke gemeente concreet gestalte door te delen wat haar aan gaven is geschonken, door te helpen waar geen helper is, en door -in Gods naam- te pleiten voor rechtvaardigheid daar waar onrecht plaatsvindt. Niet beperkt tot de eigen gemeente, plaats of land.

Onze missie is:

de kerkelijke gemeente bewust maken van onze diaconale opdracht,
de kerkelijke gemeente ertoe bewegen haar gaven te delen en haar talenten in te zetten,
de noden en het onrecht in onze samenleving aan de orde te stellen,
helpen waar geen helper is en wel doen waar welgedaan moet worden,
aandacht hebben voor milieu, duurzaamheid en omgang met wat leeft en groeit op deze aarde
werken aan een meer rechtvaardige samenleving.
De diaconie werkt daarbij niet alleen namens, maar vooral sámen met de kerkelijke gemeente.

Plaats binnen de Protestantse Gemeente Terneuzen:

De protestantse Gemeente in Terneuzen is ingedeeld in twee wijkgemeentes: Ontmoeting en Elim. Wijkgemeente Elim voert haar eigen diaconale taak uit met eigen financiële middelen. De wijkgemeente Ontmoeting is in secties ingedeeld met het streven in elke sectie een diaken af te vaardigen. Daarnaast hebben diakenen zitting in andere commissies en werkgroepen waar nodig. Voorbeeld is ZWO.

Diakonale doelen en taken:

Binnen de secties:

Oog hebben voor noden en behoeftes die er zijn en het bijstaan van mensen in Terneuzen in financiële problemen. De anonimiteit van hulpbehoevende(n) blijft altijd gewaarborgd. De afwikkeling van een steunaanvraag wordt bij het hoofdstuk 'protocol hulpaanvragen' uitgewerkt.

Ook ondersteunen we vluchtelingen/daklozen in de regio die het moeilijk hebben.

Via contacten met het maatschappelijk werk en door regionaal overleg, dragen we bij aan oplossingen voor mensen zonder kansen of met kleine sociale netwerken.

Functioneren binnen de kerkdienst:

begroeting van de kerkgangers en uitdeling van nieuwsbrief, liturgie of ander folder materiaal. We willen bezoekers daarmee het gevoel geven dat ze welkom zijn en betrokken bij de gemeenschap.

vaststellen van het collecte rooster in samenwerking met Kerkrentmeesters en Kerkelijk bureau.

Via diverse media creatief vooraf bekend maken van en aandacht vragen voor speciale collectedoelen. Opbrengsten achteraf communiceren.

inzamelen van de gaven van de gemeente.

verzorgen van de avondmaalsvieringen in kerkgebouw, verzorgingshuizen en incidenteel ook thuis.

voorbeden verzorgen bij speciale collectes, noden in de wereld en bij de avondmaalsviering

Protocolen zijn opgesteld in het protocolboek Diaconie Protestantse Gemeente Terneuzen.

Eens in de vier jaar kiest de diaconie een aansprekend project voor speciale aandacht. Daarbij wordt een bredere gedragenheid met andere werkgroepen binnen de kerkelijke gemeente maar mogelijk ook middels interkerkelijke initiatieven gezocht, zodat ook gemeente-zijn wordt bevorderd . Het project dat vanaf 1 juli 2018 wordt ondersteund is het Malawi project (stichting Chikondi).

Uit de inkomsten van de overige diaconale collectes wordt hulp bekostigd aan hulpbehoevenden binnen en buiten onze kerkelijke gemeente.

De diaconie omarmt avondmaalsvieringen voor mensen die de vieringen in de zondagse erediensten niet kunnen bijwonen. Daarvoor wordt op zaterdagmiddag, voorafgaande aan de zondag, een viering aan tafel gehouden. Deelnemers voor deze vieringen worden gehaald en gebracht waar nodig.

Avondmaalsvieringen op zondag kunnen zowel lopend als in een kring gevierd worden.

Functioneren binnen de kerkelijke gemeente:

aandacht voor jeugd, mantelzorgers en ouderen

ouderenreis (eventueel met aangepaste zorg)

directe hulpverlening voor wie nodig

Het ouderenpastoraat is binnen de gemeente ondergebracht in een afzonderlijke sectie, die zich richt op senioren van 75+ in en rond de gemeenten. De werkzaamheden binnen deze sectie worden vormgegeven door een speciaal hiervoor aangestelde ouderling en diaken, die samen met een groep vrijwilligers, de mensen in zogenaamde clusters⁽¹⁾ bezoeken. Allen zijn zij attent op signalen van/over mensen met financiële problemen of begeleiding bij medische behandelingen.

De diaconie ondersteunt financieel de jaarlijkse reis voor mensen met een beperking naar het Rooseveltpaviljoen Hydepark en is betrokken in de organisatie van de jaarlijkse Dag van de Mantelzorg in de kerkdienst.

Tot de clusters behoren: De Blide met de bijbehorende aanleunflats Zoutvliet en Marian van Artois, Bachten Dieke met de bijbehorende aanleunflats Kerkenpad en Ferdinand Bolstraat, Ter Schorre, Maxima, De Veste flats, Cavelier, Javahof, Martinus Eijkstraat.

Samen met de jeugddiaken, jeugdouderling en de jongerenwerker worden jeugd en jongeren waar mogelijk bij het werk van de diaconie betrokken.

Samenwerkingsrelaties binnen de kerkelijke gemeente:

ZWO

De ZWO valt onder de verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraad "de Ontmoeting". De diaconie en ZWO commissie werken samen op het terrein van werelddiakonaat. Beiden geledingen streven ernaar dat een werelddiaken deel uitmaakt van de ZWO-commissie. Deze diaken kan vergaderingen van beide geledingen bijwonen en voor de nodige uitwisseling van informatie kan zorgen. Op dit moment is er een werelddiaken beschikbaar. De ZWO stelt haar eigen begroting op en werft haar inkomen uit ZWO collectes en uit opgezette acties. De ZWO zet zich in voor gekozen classicale ZWO projecten van KiA, of een plaatselijk gekozen goed doel. Ter ondersteuning van de collectes kan men op de nieuwsbrief en in kerkdiensten uitleg geven met betrekking tot gemaakte keuzes.

Kerk en keuken

Driemaal per maand kookt een enthousiaste kookploeg voor mensen die gewoonlijk alleen thuis eten. Kerk en keuken is een gezellige bijeenkomst voor ieder, jong of iets minder jong, die wel (weer) eens samen met anderen wil eten. Zo nodig wordt ook voor vervoer gezorgd. De diaconie ondersteunt de werkgroep Kerk en Keuken financieel indien nodig.

Samenwerkingsrelaties in de regio:

Activiteit van de diaconie strekken zich ook uit naar werk in de volgende samenwerkingsverbanden:

Diaconaal werkverband Oost Zeeuws-Vlaanderen

Een samenwerkingsverband van de protestante diaconieën in de regio Oost Zeeuws-Vlaanderen.

Dit werkverband stelt zich als doel van elkaar te leren, elkaar indien nodig bij te staan, het samen oppakken en organiseren van projecten en omzien naar ouderen door de organisatie van de jaarlijkse ouderenreis.

IDO (Interkerkelijk Diaconaal Overleg)

Samen met diverse kerkgenootschappen worden jaarlijks kerstpakketten uitgedeeld aan mensen die het op de een of andere manier moeilijk hebben. De kosten worden door de meewerkende diaconieën gedragen met ondersteuning van particuliere donaties.

Kerstactie Kanaalzone

De diaconieën van diverse kerken in de Kanaalzone verzorgen jaarlijks een kerstactie in het ziekenhuis, verpleeghuizen & verzorgingshuizen in de Kanaalzone. Coördinatie is bij toerbeurt.

Functioneren binnen de kern Terneuzen en daarbuiten:

De activiteiten van de diaconie binnen de burgerlijke gemeente Terneuzen en daarbuiten richten zich in het bijzonder op die groep mensen aan de rand van de samenleving onder het motto: *'helpen waar geen helper is'*.

Maatschappelijk Werk Zeeuws-Vlaanderen (Aan-Z)

De diaconie heeft goede contacten met het Maatschappelijk Werk Zeeuws-Vlaanderen en werkt samen bij aanvragen van noodhulp. Daarnaast wordt Aan-Z maandelijks met een financiële bijdrage ondersteund voor uitgaven in schrijnende gevallen die niet gedekt worden door reguliere instanties.

Individuele noodhulp

De diaconie is niet in staat om professionele begeleiding te bieden, maar de hulp is gericht op het samen zoeken naar de juiste oplossing en/of hulpverlener. De diaconie probeert barmhartigheid en gerechtigheid in evenwicht te houden. Naast het verlenen van directe hulp wordt er aandacht besteed aan oorzaken. De mens staat centraal bij de hulpvraag. De diaconie probeert de hulp primair op een menswaardige manier te geven, respect hebbend voor de keuzes van de hulpvrager en zijn of haar privacy.

Landelijke hulpaanvragen

Binnenkomend via Kerk in Actie of particuliere instellingen. De diaconie ondersteunt door financiële bijdragen, eenmalig of periodiek, initiatieven met betrekking tot hulp aan slachtoffers van armoede, rampen en onrecht of geweld. Plaatselijk kan dit ook leiden tot praktische individuele hulp. Door het bestemmen van collectes voor deze doeleinden en het onder de aandacht brengen van deze noden bij de gemeenteleden, probeert de diaconie ook extra inkomsten voor deze doelen te genereren.

Voedselbank

De diaconie ondersteunt financieel de voedselbank in de gemeente Terneuzen maandelijks maar heeft ook afspraken gemaakt voor eventuele extra ondersteuning indien nodig.

Leger des Heils

De diaconie ondersteunt de afdeling Welzijn en Gezondheid van het Leger des Heils in Terneuzen financieel.

Financiën:

De ons toevertrouwde middelen vragen een goed en verantwoord beheer dat gericht is op diaconale doelen. Doel is inkomsten en uitgaven in evenwicht te houden en afbouw van kapitaal te beperken. Door middel van diaconale acties en gerichte communicatie over diaconale doelen wordt geprobeerd om een terugloop van collecteopbrengsten tegen te gaan.

De diaconie beheert gelden op een lopende rekening, op diverse spaarrekeningen en in beleggingen.

Het kapitaal op de spaarrekeningen en in beleggingen is afkomstig van de diaconie van de voormalige Nederlands Hervormde Gemeente in Terneuzen en is per de fusiedatum van de Gereformeerde Kerk en de Nederlands Hervormde Gemeente op

Beleidsplan Protestantse gemeente te Terneuzen 2020-2025

1 januari 2010 onder beheer van de nieuwe Protestantse Gemeente te Terneuzen gekomen. Dit kapitaal wordt volgens de regels van het RCBB (Regionale College Behandeling Beheerszaken) slechts gebruikt voor diaconale doeleinden. In het beleggingsprotocol is het beleid hierop nader omschreven.

Doel is om alleen werkkapitaal op de lopende rekening aan te houden, waarmee maximaal 1 jaar onze maandelijkse verplichtingen kan worden voldaan met een maximum van € 25.000,-. Het werkkapitaal is afkomstig van opbrengsten van diaconale collectes, giften en/of legaten en van financiële rendementen.

De laatste jaren, mede gedwongen door de lagere renteopbrengsten, heeft de diaconie ervoor gekozen om ieder jaar een verlies te accepteren en daarmee in te teren op het vermogen. Momenteel bedraagt het verlies 50% van de jaarinkomsten. Voor de korte termijn vinden wij een verlies van 20% acceptabel. Op de lange termijn streven wij naar een winst- en verliesrekening die in balans is om verder interen om het vermogen te vermijden.

Het uitgavenbeleid en uitgavenpatroon is uitvoerig beschreven in het financieel beleid en is te vinden in het protocolboek.

Toekomst visie:

Economische, sociale demografische ontwikkelingen in Terneuzen, Nederland en de wereld vragen de diaconie continue alert te blijven op signalen van kwetsbaren t.a.v. vergrijzing, eenzaamheid, individualisering of financiële draagkracht. Individuele mensen (of groepen mensen) met kleine sociale netwerken kunnen slachtoffer worden van het streven van de Nederlandse regering om te veranderen in een participatiemaatschappij waarbij meer zorg bij omwonenden, familieleden of sociaal netwerk komt te liggen.

De diaconie herkent een taak om daarop pro-actief, alert en creatief in te spelen ten einde hulpbehoevenden een helpende hand te reiken. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen leeftijd, ras, verblijfsstatus, geloofsovertuiging of leefgebied. Rekening houdend met vele andere organisaties en gemeentelijke mogelijkheden, zal de diaconie met creatieve initiatieven buiten haar kerkgebouw en geloofsgemeenschap treden om hulp te bieden waar mogelijk. We zullen (lokale en landelijke) overheid blijven wijzen op hun mede verantwoordelijkheid in deze. Moderne communicatietechnieken en de website van de PGT zullen hierbij actief worden ingezet.

Jaarlijkse evaluatie:

Eenmaal per jaar worden al diaconale activiteiten geëvalueerd en waar nodig bijgesteld of geactualiseerd. Dit gebeurt in samenspraak met de algemene kerkenraad.

9. COLLEGE van KERKRENTMEESTERS

Het college van kerkrentmeesters heeft kerkordelijk tot taak:

1. het in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente
2. het beheren van de goederen van de gemeente;
3. het verzorgen van het, in het beleidsplan en de begroting geformuleerde, personeelsbeleid;
4. het zorg dragen voor de arbeidsrechtelijke aangelegenheden van hen die krachtens arbeidsovereenkomst bij de gemeente werkzaam zijn op niet-diaconaal terrein;
5. het fungeren als opdrachtgever van kosters en beheerders van gebouwen en ander beherend en administratief personeel dat op arbeidsovereenkomst in dienst van de gemeente werkzaam is;
6. het bijhouden van de registers van de gemeente in LRP.
7. het beheren van de archieven van de gemeente;
8. het beheren van de verzekeringspolissen

Binnen de PGT wordt deze taak specifiek vormgegeven zoals in het vervolg van dit hoofdstuk wordt beschreven.

9.1 Opdracht

Het College van Kerkrentmeesters heeft als opdracht voorwaarden in materiële en financiële zin te scheppen om het Vieren, Dienen en Leren mogelijk te maken. Van deze drieslag behoren vooral de voorwaardenscheppende activiteiten voor het Vieren en Leren tot de taak van het College van Kerkrentmeesters

9.2 Het realiseren van deze opdracht.

De elementaire taken van het College van Kerkrentmeesters zijn de volgende:

9.2.1 Verwerving van geldmiddelen

- De actie Kerkbalans in de maand januari ter verkrijging van vaste vrijwillige bijdragen.
- Collecteren tijdens de erediensten voor het beheer en onderhoud van de kerk en de andere gebouwen
- Extra acties t.b.v. specifieke doelen. Een voorbeeld van zo'n actie is de kringloopwinkel aan de Axelsestraat 86. De opbrengst hiervan is altijd t.b.v. het onderhoud van onze gebouwen. Het verjaardagsfonds, telkens voor een nieuw specifiek doel.

9.2.2. Beheer van de financiële middelen

Om de middelen zo goed mogelijk te verdelen en te zorgen dat de gemeente aan alle drie uitgangspunten toekomt, stelt het College van Kerkrentmeesters jaarlijks een begroting en een jaarrekening op die ter goedkeuring aan de Algemene Kerkenraad worden voorgelegd.

Het financiële beleid van het College is erop gericht dat er jaarlijks een acceptabele, zo mogelijk sluitende, begroting overlegd kan worden. Dat houdt in dat bij het ontwikkelen van activiteiten, het aangaan van verplichtingen en het voeren van personeelsbeleid het College een sturende rol vervult. Wanneer er aanvullende wensen zijn vanuit de gemeente, dan zal de gemeente daar ook de financiële consequenties van moeten dragen en de middelen daarvoor beschikbaar dienen te stellen. Het beleid van het College is erop gericht om zo effectief mogelijk om te gaan met de liquide middelen.

In juni 2019 is een uitgebreide prognose gemaakt van de financiële situatie van wijkgemeente De Ontmoeting. De vergrijzing en de ontgroening in Zeeuws-Vlaanderen, raakt ook onze gemeente. We zien een doorzettende daling van de inkomsten. De begrotingen zijn dan ook met moeite sluitend te krijgen. Ook de komende jaren zullen maatregelen genomen moeten worden om met minder inkomsten, toch financieel gezond te blijven.

Als ambitieuze gemeente gaan we echter niet bij de pakken neer zitten en investeren we wel in de toekomst. Een goed gevulde spaarpot maakt het daarom toch mogelijk om de pastorie flink te renoveren voor de nieuwe predikant, de kringloopwinkel en diaconaal ontmoetingspunt aan de Axelsestraat op te knappen én het kerkgebouw een nieuwe "look" te geven. Wanneer deze operaties in 2022 achter de rug zijn, zal het spaartegoed geslonken zijn tot ongeveer € 300.000,-. We hebben dan wel gebouwen die ons weer voor jaren onbezorgd onderdak bieden om het kerkenwerk te kunnen uitvoeren.

9.2.3 Werkgever

Het dienstverband van de administrateur en de kerkelijk medewerker, is een primaire taak van het College van Kerkrentmeesters. Daarbij wordt uitgegaan van de arbeidsvoorwaarden zoals die door de landelijke organen zijn opgesteld. Het College treedt voor hen op als werkgever. Predikanten zijn in dienst van de Protestantse Kerk Nederland.

9.2.4 Beheer gebouwen

Onderhoud en exploitatie van de kerkgebouwen, pastorie, kringloopwinkel en loods komen voor rekening van de kerkelijke gemeente. Bij het onderhoud is het streven dit als goed rentmeester te doen en daarom met duurzame middelen te herstellen en bouwen. Het verbruik van energie wordt zo laag mogelijk gehouden door, waar mogelijk en van toepassing, gebruik te maken van de huidige stand der techniek.

In 2013 is Kerkdienst op Internet geïnstalleerd. De diensten worden voor geïnteresseerden, via internet gratis uitgezonden.

9.2.5 Beheer archieven

Het beheer van zowel de statische als de dynamische archieven behoort tot de verantwoordelijkheid van het College van Kerkrentmeesters. Het archief wordt volledig digitaal uitgevoerd. De komende jaren zal verdere digitalisering nodig zijn, zodat met moderne, veilige toegang, iedereen die betrokken is bij het kerkenwerk, kan deelnemen aan de taken waarvoor hij/zij bevoegd is.

9.2.6 Bijhouden ledenregister

In 2011/12 is het nieuwe ledenregistratie systeem van de PKN ingevoerd. Dit is een "webbased" systeem. Het College van Kerkrentmeesters volgt hierin de landelijke ontwikkelingen en gebruikt steeds de nieuwste versie.

9.2.7 Onderhoud

Om het kerkgebouw, de pastorie, de winkel en de loods in goede staat van onderhoud te houden en om de uiterlijke uitstraling in de omgeving positief te houden dient jaarlijks een substantieel bedrag geïnvesteerd te worden. Om meer grip te krijgen op de onderhoudskosten waar we de komende jaren mee geconfronteerd zullen worden, zal worden gewerkt aan de opstelling van een meerjaren onderhoudsplan voor al het onroerende goed. Waar nodig zullen specifieke financiële acties gehouden worden.

10 Jeugd

10.1 Inleiding

Allereerst: JOP Terneuzen wil hier haar identiteit beschrijven. Let wel, we gaan hier geen nieuwe kerkleer uiteenzetten. We geven slechts weer waar we voor staan en waarom we daar voor staan.

JOP Terneuzen is de overkoepelende naam voor al het jeugdwerk van de Protestantse Gemeente Terneuzen (PGT). Daarmee geeft zij meteen haar positie weer. JOP Terneuzen is onderdeel van een groter geheel, de PGT. De PGT is op haar beurt weer onderdeel van een groter geheel, namelijk de landelijke kerk en daarmee de wereldwijde kerk. Die kerk is de kerk van de Heer, Jezus (Grieks: 1 kuriake – ‘van de Heer’). En daarmee is tevens haar diepste wezen aangegeven. De kerk vindt haar oorsprong in het hart van God (Tensen, p.264). Zij is een eenheid. Hoewel een 2 eenheid in verscheidenheid. Zij bestaat uit alle christenen van alle tijden en plaatsen (Tensen, p. 256). In de loop van het Nieuwe Testament wordt de identiteit van de kerk steeds duidelijker. Het hoofd van de kerk is Jezus Christus en de kerk is zijn lichaam (Efez. 1:22; 4:15), zijn leerlingen, volgelingen, die christenen worden genoemd (Hand. 11:26).

Over een gemeenschap van christenen lezen we voor het eerst duidelijk in Handelingen 2. Na de toespraak van Petrus op de dag van het Pinksterfeest aanvaardden veel mensen het geloof. Doorgaans ziet men dit als de start van de kerk. De komst van de heilige Geest speelt hierbij een cruciale rol. Hij doorbreekt grenzen en blijft dat ook na Pinksteren doen. 3

De vele eeuwen daarna tot aan de dag van vandaag heeft de kerk, met behulp van de heilige Geest, vormen gezocht om met de boodschap van het evangelie aansluiting te vinden bij mensen in haar tijd. Zo proberen ook wij met het jeugdwerk van de PGT vormen te vinden om met de boodschap van het evangelie aansluiting te vinden bij mensen uit onze tijd. Om te weten hoe we dat moeten doen, zijn we te rade gegaan bij de eerste christelijke gemeente om te kijken wat zij doen om dat vervolgens te vertalen naar onze context.

De eerste christelijke gemeente

De mensen, die na de vurige toespraak van Petrus en de vele tekenen en wonderen die de apostelen verrichtten, het geloof hadden aanvaard, bleven bijeen en hadden alles gemeenschappelijk. Ze verkochten al hun bezittingen en verdeelden de opbrengsten onder degenen die iets nodig hadden. Ze vormden een gemeenschap, braken het brood en gebruikten hun maaltijden in een geest van eenvoud en vreugde. Ze bleven trouw aan het onderricht van de apostelen en ze wijdden zich aan

1 Martin Tensen, *Wat & Waarom ik geloof*, een boek barstensvol vragen over het christelijk geloof, Almere 2007, p. 255. 2 In de Bijbel en literatuur komt dit beeld telkens terug. Zie o.a. Alister McGrath, *Christelijke Theologie, Een introductie*, Kampen 2007, p. 413 en 432 – 436, Dr. P.A. Siebesma, *Gaven voor de gemeente*, over het werk en de gaven van de Heilige Geest, Zoetermeer 2005, p. 236 – 239 en Tensen, p. 265. 3 A. Romkes, *Gaven voor de gemeente*, p. 33.

het gebed. Ze loofden God en stonden in de gunst van het hele volk. En dan ... 'De Heer breidde hun aantal dagelijks uit met mensen die gered wilden worden'. Authenticiteit, puurheid en echt geloof proef je in deze woorden. De eerste gemeente was en is net als iedere gemeente contextueel bepaald. We zien het dan ook niet als een blauwdruk voor elke gemeente. De kerk was nog niet doorontwikkeld, maar we lezen ook nog niet over misstanden of ruzies. Het oogt nog zo puur, zo vlekkeloos, zo mooi, zo oprecht. En daarom voelen we ons er zo toe aangetrokken. Het is een voorbeeld voor ons. We zien het als onze opdracht om dit over te brengen aan onze kinderen en jongeren. Van de eerste gemeente gaat wat uit. Het volk proefde het destijds. Het was de liefde van God die ze had aangeraakt en waar wij ook door zijn aangeraakt om in beweging te komen voor onze kinderen, jongeren en eigenlijk voor iedereen. Hoewel de essentie van kerk-zijn hetzelfde blijft, is het ook zoeken naar een kerk waarin jongeren geloven. In het onderzoek onder jeugdwerkers in Terneuzen en betrokken ouders wordt aangegeven in welk type kerk de PGT de Ontmoeting zich bevindt en welke beweging zij zou kunnen maken.

Missie in kernwoorden

De kerk is een eenheid; binnen de kerk zijn er verschillende facetten van kerk-zijn. Uit Handelingen 2 zijn vijf kernwoorden van kerk-zijn te destilleren: ❖ ONTMOETEN; Ze leefden als gemeenschap en daarbij keken ze naar elkaar om. ❖ LEREN; Ze bleven trouw aan het onderricht van de apostelen. ❖ VIJEREN; Ze braken het brood bij elkaar thuis en gebruikten hun maaltijden in geest van eenvoud en vol vreugde. Ze loofden God en stonden in de gunst bij het hele volk. ❖ HELPEN; Ze verkochten al hun bezittingen en verdeelden de opbrengst onder degenen die iets nodig hadden. ❖ DOORGEVEN; Door de woorden, tekenen en wonderen die de apostelen verrichtten aanvaardden mensen het geloof.

Deze vijf kernwoorden zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ze volgen op elkaar of zij versterken elkaar. Ze vormen een eenheid.

Als je je afvraagt hoe de bijbeltekst zou kunnen doorwerken, zou je kunnen kiezen voor kernwaarden zoals: Jezus volgen (zie rapport Growing Young als basis voor groei) , thuis 5 voelen in de gemeente, passievolle gemeente, ruimte voor talent, open houding. Deze punten zijn Bijbels ook goed te onderbouwen door de tekst uit 3 Johannes 1:4 waar staat: "Niets verheugd mij meer dan te horen dat mijn kinderen de weg van de waarheid volgen."

4 Handelingen 2:41-47. 5Kara Powell; Growing Young Six Essential Strategies to Help Young People Discover and Love Your Church

10.2 Visie op de kernwoorden

Voor de visie op de kernwoorden, verwijzen we naar het beleidsplan 2015-2019. We houden voor de komende periode vast aan deze Bijbelse kernwoorden en voegen daar een aantal kernelementen aan toe, namelijk de kernelementen uit het rapport Growing Young. Wat zijn de kernelementen dan wel? Op basis van het onderzoek

worden er zes elementen of strategieën onderscheiden, die gehanteerd worden door de gemeenten die actieve betrokkenheid bij de jongeren weten te realiseren. Het gaat om de volgende kernelementen: 1. Doorgevend leiderschap. Geef jongeren de ruimte om hun kwaliteiten te ontwikkelen en zich in te zetten (in plaats van te werken vanuit een centrale autoriteit). 2. Inleven in jongeren. Verplaats jezelf in het leven van jongeren, in plaats van jongeren of hun gedrag te veroordelen of bekritisieren. 3. Jezus' boodschap serieus nemen. Doe je best om jongeren in te wijden in een leven waarin Jezus centraal staat (en niet bijvoorbeeld de eigen traditie). 4. Een warme gemeenschap voeden. Investeer in vriendschappen met leeftijdgenoten en in contacten tussen generaties (en niet in de liturgie of in programma's). 5. In alles prioriteit geven aan jongeren (en gezinnen). Ga op zoek naar creatieve manieren om jongeren te ondersteunen en hen te betrekken bij elk facet van de gemeenschap (en laat het niet bij mooie woorden). 6. De beste burens zijn. Stel de jongeren in staat om goede naasten te zijn, zowel lokaal als globaal, in plaats van de wereld buiten de kerkmuren te veroordelen.

❖ Bid. Dit is cruciaal, maar wordt vaak vergeten.

En om niet te vergeten: om zelf te groeien in geloof en anderen en jezelf beter te leren kennen, is missionair werk erg belangrijk.

6

10.2.1 Visie PGT en JOP Terneuzen

We komen weer terug waarmee we begonnen waren. JOP Terneuzen is onderdeel van het grotere geheel, de PGT. De visie van de PGT luidt:

“Wij, de Protestantse Gemeente Terneuzen stimuleren, elkaar - jong en oud - om in de maatschappij als christenen dienstbaar te zijn. Vanuit de Bron zoeken wij, als gastvrije gemeente, doelgericht naar veelkleurige manieren om het evangelie eigentijds vorm te geven.”

Deze visie wordt gedragen door Efeze 4:11-13, waar staat: “En Hij heeft dus geschenken gegeven aan de gemeente: Hij maakte sommige mensen tot boodschappers van God, andere tot profeten, anderen tot evangelisten, en weer anderen tot herders en leraren. 12 Zij moeten de gelovigen helpen geestelijk volwassen te worden. Zij leren hen hoe ze elkaar en de Heer moeten dienen, zodat het Lichaam van Christus sterk en volwassen wordt. 13 Zo zullen wij allemaal helemaal één worden in het geloof. En zo zullen we de Zoon van God goed leren kennen. Dan zijn we geestelijk volwassen, helemaal vol van Christus.

En dat is precies wat wij, JOP Terneuzen, willen. Gedreven door Gods liefde voor mensen, voor jongeren, voor kinderen, zoeken wij doelgericht naar veelkleurige manieren om het evangelie eigentijds vorm te geven en relevant te maken voor kinderen en jongeren. We streven naar geestelijke volwassenheid voor een ieder. Samengevat in onze visie: “Elk mens is door God gewild, gekend, bedoeld en geliefd. Wij mogen er zijn! Hij wil een relatie met ons aangaan. Dit willen wij in ons jeugdwerk weerspiegelen en uitdragen. Daarom gaan wij in het jeugdwerk relaties aan met kinderen en jongeren van binnen en buiten de PGT. Om hen uit te dagen

een levende relatie met God aan te gaan, hen te dienen, te helpen en te leren helpen.”

Doelen Uit de kernelementen vloeien onze doelen voort. We hebben ze per kernelement geformuleerd. 1. Doorgevend leiderschap. Geef jongeren de ruimte om hun kwaliteiten te ontwikkelen en zich in te zetten (in plaats van te werken vanuit een centrale autoriteit). Waar mogelijk betrekken we jongeren in diverse processen. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan betrokkenheid van jongeren in de taakgroep jeugd, jeugddiensten en levelkamp en leveldrink. 2. Inleven in jongeren. Verplaats jezelf in het leven van jongeren, in plaats van jongeren of hun gedrag te veroordelen of bekritisieren. Er zijn diverse momenten waarop geïnvesteerd wordt in relaties met jongeren. De levels zijn daartoe plaatsen bij uitstek. Om de aansluiting en het inlevingsvermogen van jeugdleiders en kinderleiders aan te sporen en te vergroten bieden wij als Taakgroep Jeugd om de twee jaar een cursusaanbod aan. Tevens is het intergenerationele aspect wel een punt van aandacht. Contactmomenten tussen diverse generaties (ouderen en jongeren) mogen frequenter en doelbewuster. 3. Jezus' boodschap serieus nemen. Doe je best om jongeren in te wijden in een leven waarin Jezus centraal staat (en niet bijvoorbeeld de eigen traditie). In onze (leer-) methodes kiezen we bewust voor het centraal stellen van Jezus. De gemeenschap van christenen bevindt zich niet alleen in de kerk. Ook thuis kan een plaats zijn waar Jezus centraal staat. Hoe willen we dat als taakgroep jeugd invullen? Hoewel de taakgroep jeugd zich voornamelijk bezig houdt met de doelgroep 0-25 jaar, is de range van jeugdwerk breder; die betreft ook ouders door middel van het aspect van gezin. Via het gezin kun je als TGJ ook input geven aan het centraal stellen van Jezus in een gezin. 4. Een warme gemeenschap voeden. Investeer in vriendschappen met leeftijdgenoten en in contacten tussen generaties (en niet in de liturgie of in programma's). Binnen ons programma zijn er diverse momenten waarbij het investeren en onderhouden van relaties de hoofdmoot vormt. Bijvoorbeeld gala, sirkelslag, leveldrink. Dit zijn tevens momenten waarop het makkelijk is een vriend-vriendin mee te nemen. Voor contacten tussen generaties denken we aan jeugddiensten, startzondagen. Een praktische invulling zou ook een actie via stichting Present kunnen zijn. 5. In alles prioriteit geven aan jongeren (en gezinnen). Ga op zoek naar creatieve manieren om jongeren te ondersteunen en hen te betrekken bij elk facet van de gemeenschap (en laat het niet bij mooie woorden). Vanuit de kerkenraad is er beleidsmatig gekozen om te blijven investeren in het jeugdwerk. Als taakgroep jeugd kunnen we daardoor blijven inzetten op jongeren en gezinnen. We noemen bijvoorbeeld het scala aan activiteiten voor de doelgroep 0-25 en daarnaast wordt er door de jeugdwerker aandacht besteedt aan gezinnen door middel van doopouder gesprekken en coaching op gezinnen met hulp van bureau Alie Leeflang. 6. De beste burens zijn. Stel de jongeren in staat om goede naasten te zijn, zowel lokaal als globaal, in plaats van de wereld buiten de kerkmuren te veroordelen. Dit is een groeipunt voor ons; het heeft wel de aandacht maar de praktische uitvoering komt nog niet van de grond. We denken hierbij bijvoorbeeld aan samenwerking met Present en een diaconale jongerenreis.

Kenmerken en krijtlijnen van jeugdwerk Hieronder beschrijven we enkele kenmerken die met name bij jeugdwerk van toepassing zijn. We beginnen met een beschrijving van de doelgroep en vervolgens noemen we enkele kenmerken die we in oenschouw moeten nemen als we aan de slag gaan met jongeren. Doelgroep JOP Terneuzen focust zich allereerst op de jongeren van de PGT van 0-25 jaar. Je zou dit onze primaire doelgroep kunnen noemen. Daarnaast krijgen

gezinnen de aandacht; een jongere is geen los verkrijgbaar subject maar een onderdeel van een gezinssysteem en gemeente. Naast onze primaire doelgroep richten we ons vizier ook naar buiten, naar wat je onze secundaire doelgroep zou kunnen noemen. In principe zou iedereen die geen lid is van de PGT of een andere christelijke gemeenschap hiervoor in aanmerking komen. Door te spreken over een primaire en secundaire doelgroep impliceren we een volgorde, maar dat is niet het geval. Beide doelgroepen zijn even belangrijk. Momenteel is er binnen de landelijke kerk aandacht voor de samenwerking school-kerk. (zie beleidsplan school-kerk 2018). Dat zou onze secundaire groep genoemd kunnen worden; er is al een relatie tussen de kerk en de vier protestants-christelijke basisscholen in Terneuzen. Wij zien daarin een mogelijkheid om missionair bezig te zijn. Kind – tiener – jongere We hebben het binnen onze doelgroep vaak over jeugd of jongeren. Dat is echter een verzamelnaam. We onderscheiden het kind, de tiener en de jongere. Het kind is de ontdekker. Het is bezig met de wereld te verkennen. Het laat zich niet remmen in haar enthousiasme, nieuwsgierigheid en leergierigheid. De tiener is op zoek naar zijn identiteit, maar kan ook ergens blind voor gaan. Tieners willen ongezoeten voor hun mening uitkomen. Hun enthousiasme is soms grenzeloos. De jongere kan meer reflectie aan en zoekt nuances. Ouders en gemeente Daarnaast onderkennen we nog een tweetal groepen mensen binnen de leefwereld van de kinderen en de gemeente. Volwassenen in de gemeente worden door jongeren onbewust als identificatiefiguur beschouwd. Een gemeenschap vorm je samen, jong en oud. De interactie tussen jong en oud is heel waardevol voor de opbouw van de gemeenschap en het geloof van beide partijen. Daarnaast zijn er de ouders. Zij spelen een cruciale en erg verantwoordelijke rol in de vorming van jongeren. Het kerkelijk jeugdwerk zou onder andere gericht moeten zijn op de ouders van de jongeren.

Ontwikkelingen in de regio Daarnaast is er de trend om elkaar op te zoeken in Zeeuws-Vlaanderen dmv samenwerkingen Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt en Leger des Heils, maar ook Zaamslag, en Axel.

Resultaten onderzoek "Kerk voor een nieuwe generatie" binnen PGT

"Er is veel moedeloosheid en pessimisme bij mensen die in en rond de kerk met jongeren werken." Zo begint het voorwoord in het boek: "Kerk voor een nieuwe generatie" van Sabine van der Heijden. "Uit diverse onderzoeken van de laatste tijd blijkt dat de relatie tussen kerk en jongeren niet vanzelfsprekend is. Er bestaat een grote spanning tussen de manier waarop jongeren hun leven inrichten en de manier waarop kerken van oudsher zijn georganiseerd." In het boek worden 11 deelonderwerpen belicht in de samenhang van gemeente als geheel, jeugdwerk, gezin en geloofsinhoud.

Deze 11 onderdelen zijn besproken met jeugdleiders en ouders binnen de PGT. Per onderdeel wordt hieronder genoemd hoe er tegen deze onderdelen wordt aangekeken in de zin van "waar staan we nu?" en daaropvolgend de vraag: "waar denken we dat we de komende jaar heen moeten gaan?"

Onderwerp Stand van zaken 2018 Welke kan zou het op moeten gaan?

Beleidsplan Protestantse gemeente te Terneuzen 2020-2025

coachingsbehoefte jeugdleiders

Gezinnen & geloofsopvoeding

Geen eenheid meer in gezin-school-kerk. Duidelijke invloed samenleving. Hoe help ik mijn kind tot een doorleefde geloofs-en levenskeuze komen?

Zo houden Gesprekstraining

Vragen geloofsopvoeding

Uitgangspunt: Hoe denk je zelf dat het zit?

Zo houden Orde en handhaving in een groep

Ondersteuning in geloofsopvoeding

Kerk levert korte geloofscursussen

Geloofsopvoeding is een levenslang proces

-> investeren in gezinnen dmv coaching Alie Leeflang

Kerkdienst Kerkdienst als het centrale moment

Vaker een dienst voor een aparte doelgroep

Jongeren & verantwoordelijkheid

Gemeente als lichaam van Christus, iedereen doet mee

Meer accent op jongere zelf; jongere wordt uitgedaagd en gecoacht door volwassene

Jeugdwerk Jeugdwerk gaat uit van belevingswereld en krijgen via kerk een alternatief aangeboden

Zo houden

Evangelisatie Belong-believe-behave principe; hoe meer je je erin thuis voelt, hoe meer je je zo gedraagt

Onderdeel van een leefstijl, daar zouden we wat meer in mogen groeien

Pastoraat Basispastoraat in de groepen

zo houden basiskennis van specifieke problemen mag vergroot -> workshop

Diaconaat Voornamelijk geld geven via de diaconie

Geloof uitdragen in woorden en daden

In overleg met diaconie en Present; wel wensen/plannen maar uitvoering ligt lastig

Jeugdleiders Investeren in jongeren en worden toegerust

zo houden

Hoe functioneert dit jeugdwerk in de 21e eeuw?

jongere als klant en God als die in behoeften voldoet

Hoeveelheid kennis en kwaliteit kennis verhogen

Bestaande netwerken, verbinden en verdiepen Harmen van Wijnen benadrukt de kracht van de kerk als netwerk. 'Het zou mooi zijn', zo 7 zegt hij, 'als het instituut langzaam verandert in een netwerk waar groepen bij kunnen aanhaken en gebruikmaken van alle waardevolle aspecten van de eeuwenlange traditie.' 8

6 Sabine van der Heijden, Kerk voor een nieuwe generatie, Heerenveen 2012 7

Harmen van Wijnen is voormalig programmamanager van JOP en momenteel lid van het college van bestuur van de Christelijke Hogeschool Ede. Hij heeft een promotie

Beleidsplan Protestantse gemeente te Terneuzen 2020-2025

onderzoek gedaan onder de noemer 'verbinden en verdiepen'. 8 Kerkinformatie Protestantse Kerk, Nummer 177 en 216.

Daarbij kan je heel goed aansluiten bij bestaande structuren. We moeten als kerk zijn op plekken waar jongeren zijn. Op de sportvereniging, op school, gezinnen, etc. Van Wijnen raadt aan in te zetten op zowel bestaande vormen van jeugdwerk als nieuwe vormen van jeugdwerk, op verbinden en verdiepen. Verbinden: present zijn in de leefwereld van de jongeren. We stappen uit onze comfortzone en gaan op bezoek in bestaande netwerken van jongeren. Niet als buitenstaander, maar als onderdeel. En niet om jongeren in de kerk te krijgen, maar om het geloof in God relevant te maken binnen de bestaande netwerken. Je zou kunnen zeggen dat je (ook) een missionaire houding krijgt ten opzichte van je eigen jeugd. Ze komen niet meer naar jou, maar jij zoekt ze op. Verdiepen: verdiepen van bestaande vormen van jeugdwerk en deze vormgeven met nieuw elan. Een verdieping in de relatie school-kerk en contacten met de Peuterspeelzaal "Kootertje" is daar een uitwerking van.

Deskundigheidsbevordering kinder- en jongerenwerkers Omdat kinder- en jongerenwerkers een cruciale rol spelen in het jeugdwerk is het zaak om deze bij te staan en ze te scholen daar waar nodig is (bijv. op het gebied van orde houden, ontwikkeling van kinderen en jongeren). Voor de jeugdleiders is het het belangrijkste dat ze bevolgen zijn, geloven in God en vanuit die passie een levend voorbeeld zijn van een gelovige. De rest valt te leren... Een gezonde jongerenbediening heeft geestelijk gezonde leiders. 9

Relationeel Relationeel jeugdwerk staat centraal bij ons. Activiteiten zijn belangrijk. Ze moeten aansluiten bij de kinderen en jongeren, maar daarmee ben je er nog niet. Door middel van relaties kom je dichterbij de jongeren en kan je werkelijk van betekenis voor ze zijn. Je hoeft geen vriend van ze te worden, maar je moet bereid zijn naast ze te gaan staan. Naar ze te luisteren. Ze liefde en aandacht te willen geven. Met activiteiten gaan we het niet winnen van de sportvereniging of andere instanties. Die zijn daar doorgaans veel beter in. Wij moeten inzetten op relaties. Daardoor komen we dichterbij het hart van de jongeren. Jongeren verlangen naar waardevolle relaties waarin zij met hun vragen terecht kunnen. Enkele vuistregels bij relationeel jongerenwerk: 10 ♦ Het draait om de behoeften van de ander, niet om jou. ♦ Het draait om luisteren, niet om praten. ♦ Het draait om goede vragen, niet om sluitende antwoorden. ♦ Het draait om het proces, niet om het product. ♦ Het draait om eerlijkheid, niet om perfectie. ♦ Bid. Dit is cruciaal, maar wordt vaak vergeten.

9 Doug Fields, Doelgericht jongerenwerk, Vaassen 2005. 10 Handboek voor kinderen- en jeugdpastoraat, p. 29-30.

Vrienden en inhoud Het draait bij kinderen en jongeren om vrienden. Een activiteit is leuk, omdat de vrienden er ook zijn. De groep is belangrijk. Daarnaast moet er ook iets te halen zijn voor ze. Het geloof moet er toe doen. Het moet als relevant ervaren worden. Het is dus zaak om aan te sluiten bij de kinderen en jongeren. Alleen gezelligheid en vrienden zijn niet genoeg. Inhoud doet er wel degelijk toe. De inhoud moet overigens wel aansluiten bij de belevingswereld van de jongeren. Het moet uitdagend zijn, afwisselend en actueel.

Geest en gebed Het belangrijkste hebben we voor het laatst bewaard. Al onze inspanningen zijn leuk en aardig en kunnen vanuit een goed hart gedaan worden, maar als er geen ruimte is voor Gods Geest en gebed, dan zijn onze inspanningen tevergeefs geweest. De Geest doorbreekt de grenzen, zowel bij oud als jong. En die Geest is net zoals bij de eerste christelijke gemeente ook nu nog heel hard nodig. Gods Geest betrekken bij het jeugdwerk is niet zo moeilijk. We hoeven er 'slechts' om te vragen. Daarbij moeten we een afhankelijke en open houding hebben ten opzichte van God. Bij al onze inspanningen moet gebed een grote rol spelen. Gebed met onze kinderen en jongeren en voor onze kinderen en jongeren. Het is het krachtigste wapen van de kerk! Ons gebed telkens weer, is dat God mensen aanraakt, ze opent, tot bloei laat komen en dat mensen een relatie met God aangaan.